

BETÆNKNING**Afgivet af Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at ændre inatsisartutlov om kultur- og fritidsvirksomhed således, at betingelserne for oprettelse af fritidsundervisningshold lempes, og at kommunerne hvert år skal udarbejde en plan for kultur- og fritidsvirksomheden i samtlige bosteder i kommunen.

FremSAT af medlem af Inatsisartut Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Nivi Heilmann Efraimssen, Inuit Ataqatigiit, formand

Medlem af Inatsisartut Isak Johannessen, Naleraq, næstformand

Medlem af Inatsisartut Margrethe Thårup Andersen, Demokratiit

Medlem af Inatsisartut Karen-Marie Kyed Frederiksen, Demokratiit

Medlem af Inatsisartut Nivi Rosing, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 27. maj 2026 under FM2026 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslaget har til formål at pålægge Naalakkersuisut at ændre Inatsisartutlov om kultur- og fritidsvirksomhed, således at betingelserne for oprettelse af fritidsundervisningshold lempes, og at kommunerne hvert år skal udarbejde en plan for kultur- og fritidsvirksomheden i samtlige bosteder i kommunen.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var under behandlingen af punktet bred opbakning til forslaget. Generelt blev der udtrykt interesse for at videreudvikle kultur- og fritidsaktiviteter, og der blev drøftet vigtigheden af at tilbyde aftenundervisning, herunder inden for emner som motorreparation, strikning m.v.

Der blev rejst spørgsmål om, hvorvidt det er hensigtsmæssigt at opretholde krav om et minimumsantal deltagere. Ligeledes ønskes det afklaret, om der er mulighed for at yde vederlag til undervisere.

Der blev udtrykt tilfredshed med, at hensigten med forslaget er at gøre det lettere at etablere aktiviteter. Det blev samtidig fremhævet, at håndarbejde som led i aftenundervisningen er et område, hvor der opleves behov for flere tilbud.

Naalakkersuisut fremsatte følgende ændringsforslag i forbindelse med punktets 1. behandling:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at starte en dialog med kommunerne med henblik på at fremme og opdatere fritidstilbuddene, jf. Inatsisartutlov om kultur- og fritidsvirksomhed, samt i samarbejde med kommunerne fastsætte mål, rammer og indhold for kommunernes årlige plan for kultur- og fritidsvirksomheden i samtlige bosteder i kommunen”.

Demokraatit henviste punktet til udvalgsbehandling. Naleraq støttede Naalakkersuisuts ændringsforslag og henviste punktet til udvalgsbehandling. Inuit Ataqatigiit støttede forslaget og henviste det til udvalgsbehandling. Siumut og Atassut støttede Naalakkersuisuts ændringsforslag.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse.

Udvalget noterer sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering at være 1/2 AC-fuldmægtig årsværk, svarende til 250.000 kr.

Udvalgets bemærkninger til forslaget

Udvalget bemærker, at Naalakkersuisut har oplyst, at der er behov for dialog med kommunerne med henblik på at sikre, at eventuelle ændringer af Inatsisartutlov om kultur- og fritidsvirksomhed tager udgangspunkt i de reelle udfordringer på området. Udvalget vurderer, at det er positivt, at Naalakkersuisut ønsker at identificere udfordringerne i lovgivningen i dialog med kommunerne, særligt da de fleste kommuner ikke har reageret på Naalakkersuisuts henvendelse vedrørende nærværende punkt.

Udvalget bemærker endvidere, at kommunerne oplever udfordringer med rekruttering af undervisere, økonomiske rammer og lokale forhold i forbindelse med kultur- og fritidsvirksomheden. Der er samtidig et ønske om mere fleksible og differentierede rammer, som tager højde for lokale forskelle, frem for en ensartet lempelse af mindstekravene til antal deltagere. Udvalget vurderer, at det i den påtænkte dialog mellem kommunerne og Naalakkersuisut kan være relevant at drøfte, hvilke planer kommunerne har for at løse

udfordringerne, og hvilke initiativer der allerede er iværksat. Udvalget bemærker samtidig, at kommunalbestyrelsen hvert år skal udarbejde en plan for kultur- og fritidsvirksomheden i kommunen. Dette bør indgå i overvejelserne og dialogen om eventuelle ændringer af Inatsisartutloven, da flere kommunerne ikke har plan på kommunens hjemmeside.

Det er udvalgets opfattelse, at den teknologiske udvikling i landet, herunder udbredelsen af internettet og digitale tjenester, har ændret borgernes kultur- og fritidsvaner. Dette bør ligeledes indgå i overvejelserne og dialogen om eventuelle ændringer af Inatsisartutloven.

Udvalget lægger samtidig vægt på, at kommunalbestyrelserne, herunder administrationerne i de enkelte bygder og byer, besidder de nødvendige faglige og administrative kompetencer til at planlægge og udvikle kultur- og fritidsvirksomheden. Dette bør også indgå i dialogen mellem Naalakkersuisut og kommunerne.

Udvalget skal fremhæve, at kommunerne har mulighed for at udveksle viden og erfaringer med hinanden om deres kultur- og fritidsvirksomhed med henblik på at styrke borgernes kultur- og fritidsaktiviteter.

Udvalget vurderer samtidig, at det er vigtigt, at dialogen omfatter en grundig vurdering af, hvorvidt eventuelle udfordringer på kultur- og fritidsområdet i kommunerne skyldes lovgivningsmæssige forhold, manglende kommunal indsats eller andre årsager.

Udvalget finder det afgørende for borgernes livskvalitet og mentale sundhed, at kultur- og fritidstilbud fortsat understøttes og udvikles.

Udvalgets indstillinger

- Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit og Inuit Ataqatigiit indstiller følgende ændringsforslag til vedtagelse:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at starte en dialog med kommunerne med henblik på at fremme og opdatere fritidstilbuddene, jf. Inatsisartutlov om kultur- og fritidsvirksomhed, samt i samarbejde med kommunerne fastsætte mål, rammer og indhold for kommunernes årlige plan for kultur- og fritidsvirksomheden i samtlige bosteder i kommunen. Naalakkersuisut skal senest til EM 2027 fremlægge resultaterne for Inatsisartut i form af en rapport”.

Et flertal i udvalget, bestående af Demokraatit og Inuit Ataqatigiit, opfordrer samtidig Naalakkersuisut til at lade udvalgets bemærkninger til forslaget indgå i dialogen med kommunerne.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Nivi Heilmann Efraimsen
Formand

Isak Johannessen
Næstformand

Margrethe Thårup Andersen

Karen-Marie Kyed
Frederiksen

Nivi Rosing